

Treći dan: Strah pred Bogom?

39. Ne malo "dobrih" kršćana u sebi nosi nebiblijsku, krivu sliku Boga koja ih smeta u naviještanju "radosne" Poruke o oslobađajućoj Božjoj ljubavi: oni se boje Boga. U sljedećim tekstovima Novoga zavjeta sam Duh Božji svjedoči da taj strah ne može doći od Boga:

„Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi u Bogu ostaje, i Bog u njemu. U ovom je savršenstvo naše uzajamne ljubavi: imamo pouzdanje na Sudnji dan jer kakav je on, takvi smo i mi u ovome svijetu. Straha u ljubavi nema, nego savršena ljubav izgoni strah; jer strah je muka i tko se boji, nije savršen u ljubavi" (1 Iv 4, 16b-18).

„Ta ne primiste duha robovanja da se opet bojite, nego primiste Duha posinstva u kojem kličemo: Abba, Oče! Sam Duh susvjedok je s našim duhom da smo djeca Božja" (Rim 8,15).

1. Što stoji u tekstovima?

40. U Isusu Kristu otjelovljeno "se pojavila Božja dobrotivost i čovjekoljublje" (Tit 3,4). Kako se on odnosio prema Bogu, tako možemo i smijemo i mi (1 Iv 4,17): u povjerenju djeteta koje doživljava zapovijedi i prijetnje kaznom kao izraz roditeljske ljubavi. Isus Krist je uzeo na sebe svaki strah koji može snaći čovjeka (Lk 22,44). Bog ga je oslobodio od straha i tako je postao "začetnik vječnoga spasenja" (Heb 5,7 si). Stoga vrijedi: „Ako nas srce bilo u čemu osuđuje, Bog je veći od našega srca" (1 Iv 3,20).

Dok sud i kazna stoje na prvom mjestu u našoj svijesti, naša ljubav još nije "savršena", mi se ne doživljavamo kao "djeca Božja". Tko se Boga tjeskobno boji, ne računajući na njegovo preveliko milosrđe, njegovo srce postaje "otvrdnulo" (Iz 63,17) tako da konačno pokušava prekinuti svaki odnos s njim.

41. Od tog krivog straha pred Bogom treba razlikovati pravi strah Božji koji dolazi od Duha: "Tko se *boji* Gospoda, ne boji se ničega, i ne *straši se*, jer je Gospod nada njegova" (Sir 34,14).

U svom naviještanju Isus je Deset zapovijedi, koje je Bog dao po Mojsiju (Izl 20,1-21), sazeo u jednu zapovijed ljubavi Boga, sebe i bližnjega (Mk 12,29-31). To jasno pokazuje: Bog ne želi po svojim zapovijedima utjerati u nas strah, nego želi svakog pojedinog i društvo štiti pred sobom. Pravi strah Božji priznaje stoga Boga koji je svet u svojem neistraživom milosrđu, u koje jedino Duh Božji "ponire" (1 Kor 2,10) i samo njemu iskazuje čast.

1. Kršćanin može i treba živjeti bez straha pred Bogom.
2. Pravi strah Božji proizlazi iz povjerenja da nam je Bog iz ljubavi dao svoje zapovijedi.

2. Značenje za nas

42. Krivi strah pred Bogom utemeljen je na slici Boga, koja pretjerano ističe njegovu svemoć, sveznanje i pravednost. Djeci se često govorio stih: "Moje biće, moja djela, Bog, moj Otac, milo gleda." Ovo se može shvatiti u biblijskom smislu da je Bog ljubezni Otac koji se uvijek brine za mene, koji je uvijek kraj mene. Ali opasnije zvuči jedan drugi stih: "Božje oko uvijek gleda, sakrit mu se ništa ne da." Ovdje se promatra Boga kao "najviše Biće" koje čovjeku proizvoljno nameće zapovijedi i ograničenja, njega nepovjerljivo promatra i sve bilježi (11,44). Posljedice toga su nepovjerenje prema Bogu i strah pred posljedicama predanja njemu.

Jedan ispit savjesti za pripravu na ispovijed sadrži pitanje:

„Da li je Bog za mene samo neobvezujuće 'najviše Biće'? Jedna vrsta kontrole vlasti od koje se plašim da mi sve do u sitnicu obručuna?" (GL 63,1).

U ovom pitanju jasno dolazi do izražaja da je strah pred Bogom posljedica "baštinjenog nepovjerenja" prema Bogu i da može prijeći u osobno grešno nepovjerenje. Ovaj strah dijeli od Boga i u ispovijedi treba iznijeti pred njegov milosrdni sud.

43. Doista, s otklanjanjem nebiblijskog shvaćanja Boga često je povezan i gubitak strahopoštovanja pred Bogom i odbacivanje svakog od Boga danog reda:

"Da li je Bog za mene samo dobroćudni 'dobri Bog' koji treba biti meni na raspolaganju?" (GL 63,1).

Nakon što je stoljećima nerijetko propovijedan i "naslijeden" krivi strah pred Božjom kaznom, u našem je stoljeću osjećaj grijeha gotovo posve izgubljen. Bog je postao "vrhovna" vlast, kojoj samo zahtjeve postavljam, koja treba voditi računa o mojim željama i potrebama. Jednostrani odnos prema Bogu obilježen mišlju na sud preokrenuo se u blizinu bez odstojanja punog strahopoštovanja pred njim. I ovakvo poimanje dijeli od Boga jer ga ne uzima ozbiljno: „Živa Božja riječ "oštrija je od svakoga dvosjekla mača" i "prosuduje nakane i misli srca. Nema stvorenja njoj skrivena. Sve je, naprotiv, golo i razgoljeno očima Onoga komu nam je *dati račun*" (Heb 4,12).

Pravo strahopoštovanje pred Bogom znade za odstojanje između Stvoritelja i stvorenja i ujedno se povjerava njegovoj ljubavnoj blizini, njegovom prevelikom milosrđu.

3. Što moram činiti?

44. Ispituj svoje poimanje Boga.

- Imam li 'nesavladivi' strah pred Božjom kaznom? Bojim li se izgubiti taj strah jer smatram da ga Bog od mene očekuje?

- Pojavi li se u meni strah i ustručavanje kada sam želio Bogu reći da bih ga želio ljubiti čitavim srcem: neće li on meni postaviti nove "zahtjeve" koje nisam spreman ispuniti? Neće li mi uzeti moju slobodu? Nije li možda bolje ne tražiti njegovu blizinu te i nadalje sam raspolagati barem određenim područjima svojega života?

- Živim li u povjerljivom strahopoštovanju pred Bogom? Prepoznajem li u njegovim zapovijedima izraz njegove ljubavi? Ili praktično živim tako kao da nema Boga i njegovih zapovijedi?

- Neki su kršćani napustili nebiblijski strah pred Bogom. Ali još nisu pronašli put k povjerljivom susretu s njim.

Zabilježi u svoj duhovni dnevnik kakvu su ti sliku o Bogu prenijeli drugi (roditelji, odgojitelji) i kakva slika o Bogu obilježava tvoj život. Prepusti se sada Duhu Božjemu koji u tebi moli: Abba, dragi Oče!